

Forespørgsel om sundhedsmæssig risiko ved tagspuling af tag indeholdende asbest

Kære XX

Tak for din henvendelse om sundhedsmæssig risiko ved tagrensning af asbestholdige tagplader. Du har oplyst i din mail, at du bor i et kvarter i XX Kommune. I kvarteret er der blevet udført en ulovlig afrensning af asbestholdige tagplader.

Du oplyser i din mail, at beboere i kvarteret har været udsat for asbestholdige vandtåger efter anvendelse af højtryksrensere ved afrensningen. Du er bekymret, da er sket forurening af omgivelserne med slam fra afrensningen. Du har haft kontaktet Arbejdstilsynet, boligforeningen og XX Kommune og vil gerne høre Miljøstyrelsen, om der noget du kan gøre, eller om der nogen du kan henvende dig til, som kan hjælpe dig og de øvrige beboere til at få information om risiko, og evt. kan gøre noget ved problemet, uden at der skal anlægges et civilt søgsmål.

Embedslægen

Jeg vil som det første henvise dig til embedslægen i XX, som må kunne vurdere jeres situation. Du kan kontakte embedslægen på følgende adresse:

Sundhedsstyrelsen

<http://www.sst.dk/Sundhed3A/ELI.aspx/>

Asbest i udemiljøet

Miljøstyrelsen vil besvare de spørgsmål der drejer sig om asbest i udemiljøet. De øvrige spørgsmål vedrørende risikobetragtninger og foranstaltninger vedrørende arbejde med asbest må vi henvise til:

- Arbejdstilsynet, som har et tema om asbest: <http://www.at.dk/sw46916.asp>

- Sundhedsstyrelsen, som har flere anbefalinger vedrørende asbest, bl.a. om udskiftning af skadede tagplader og asbest i drikkevand:

<http://www.sst.dk/tabsearch.aspx?searchTop=asbest&lang=da&searchbutton.x=12&searchbutton.y=9>.

Sundhedsstyrelsen kan kontaktes på tlf.: 72227400 eller på e-mail: [sst@sst.dk](mailto:ssst@sst.dk).

Miljøstyrelsen skal også gøre opmærksom på, at det er kommunalbestyrelsens opgave at afgøre, om et stof eller en genstand kan henregnes til farligt affald. Dette brev kan derfor kun betragtes som retningsgivende.

Miljøstyrelsen skal oplyse, at:

- Det er kommunen, der afgør, om affald skal klassificeres som farligt affald eller som ikke-farligt affald jf. affaldsbekendtgørelsen, bek. 1634 af 13. december 2006, § 3, stk 3.
- Kriterierne for hvad der er farligt affald, fremgår af bilag 2, 3 og 4 i affaldsbekendtgørelsen. Det affald, som er opført på listen i bilag 2, og som er markeret med fed skrifttype, er farligt, med mindre det kan påvises, at kriterierne i bilag 3 og 4 ikke er opfyldt.

Hvis der er sket forurening af jorden som indeholder asbest, kan regionen efter en konkret vurdering af omfanget tage beslutning om eventuel kortlægning på vidensniveau 2 i medfør af jordforureningsloven.

De sundhedsmæssige effekter ved asbestfibre relaterer sig til indånding af asbestfibre, der afsættes i lungevævet. Ved spuling af asbestholdige eternitplader kan asbestfibre frigives til luften eller til jorden, hvorefter asbestfibre kan indåndes. Den væsentligste eksponeringsvej i relation til asbestfibre og asbestholdigt materiale i jord er, at asbestfibre, der er landet på jorden, i tørt vejr kan hvirvles op med vinden og herefter kan indåndes. Asbestfibre og asbestholdigt materiale afsat på jordoverfladen kan derfor udgøre en potentiel mulighed for asbestfibre i luften, og heraf følgende eksponeringsrisiko. I tørt vejr er der en mulighed for, at asbestfibre vil kunne hvirvles op fra tørt støv på jorden, så de kan indåndes.

Miljøstyrelsen har i 2007 udgivet en rapport "Måling af asbestforurening i forbindelse med tagrenovering" som beskriver asbestfibre i jordmiljøet <http://search2.mim.dk/sitesearch/ClickCounter.asp?u=http%3a%2f%2fwww2%2emst%2edk%2fUdgiv%2fpublikationer%2f2007%2f978%2d87%2d7052%2d393%2d6%2fhtml%2fhelepubl%2ehtm&l=2397440&c=77&s=21&p=6> Desuden har Miljøstyrelsen i 2008 udgivet rapporten Asbestfibre i jordmiljøet - vurdering af sundhedsmæssig risiko. <http://www2.mst.dk/common/Udgivramme/Frame.asp?http://www2.mst.dk/udgiv/publikationer/2008/978-87-7052-695-1/html/helepubl.htm>

Af rapporten "Asbestfibre i jordmiljøet - vurdering af sundhedsmæssig risiko" fremgår det, at selv om der vil være en risiko allerede ved indånding af 1 asbestfibre, så er risikoen her meget, meget lav. Også i ikke-forurenede luft findes asbestfibre. Der er ikke oplysninger om det danske baggrundsniveau for asbestfibre i luft, men hollandske og engelske undersøgelser viste et baggrundsniveau i byer på omkring 0,0001 - 0,0005 fibre/ml. Af rapporten fremgår det desuden, at ved et indhold af asbestfibre i jord på 10 mg/kg tørt jord vil risikoen ved udsættelse for asbestfibre være af samme størrelsesorden som Miljøstyrelsens B-værdi. B-værdien er en grænseværdi i luft for den enkelte virksomheds udslip til omgivelserne og anvendes

som en sikkerhedsgrænse for at beskytte befolkningen mod skadelig effekter fra luftforureningen. Der ønskes et højt beskyttelsesniveau, og for asbest er B-værdien i dag sat til 400 fibre/m³ luft, eller 0,0004 fibre/ml luft. B-værdien skal overholdes, også når både baggrundsniveauet og det lokale bidrag tages i betragtning.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat et kvalitetskriterium (grænseværdi) for asbest i jord, men med ovennævnte rapport "Asbestfibre i jordmiljøet - vurdering af sundhedsmæssig risiko" er dette arbejde indledt. Det kunne tyde på at der er en sammenhæng mellem graden af jordens asbestforurening og antallet af frigjorte asbestfibre til omgivelserne. Jordtype, vind og regn kan også påvirke frigørelsen af fibre. I rapportens kap. 3.8 omtales hollandske forsøg, hvor der ved asbestholdige jorde med asbestindhold på <1000 mg/kg TS (tørstof) og i enkelte tilfælde med løse asbestfibre materialer ikke blev påvist asbestfibre i luften, selv om jorden blev gravet i, aflæsset eller sigtet. Man regner med at 1 milligram asbest indeholder 70 millioner asbestfibre eller mindre.

Sundhedsstyrelsen vurderede i 1995 at vanding af spiselige afgrøder med regnvand opsamlet fra asbestholdige eternittage ikke medførte nogen helbredsmæssig risiko, forudsat at almindelige hygiejniske forholdsregler tages ved brug af afgrøderne.

Statsforvaltningen

Jeg skal derudover oplyse, at spørgsmål om en kommune overholder den lovgivning, som kommunen skal overholde som offentlig myndighed, kan indbringes for Statsforvaltningen. Statsforvaltningen er ikke klageinstans, men udøver et retligt tilsyn overfor kommunerne og beslutter selv, om der er grundlag for at rejse en tilsynssag. Statsforvaltningen kan dog ikke tage stilling til, om kommunernes dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige, eller til spørgsmål om skønsudøvelse, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen (offentligretlig lovgivning og offentligretlige retsgrundsætninger, herunder bl.a. hvile-i-sig-selv-princippet og lighedsgrundsætningerne). Statsforvaltningen kan kontaktes på følgende adresse:

<http://www.statsforvaltning.dk/site.aspx?p=1622>

Hvis du har yderligere spørgsmål til forurening med asbest, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Anja Whittard Dalberg